

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122390722
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:6122390722.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v spore žalobcu: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanému: P. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom X.. P. XX, XXX XX F., zastúpenému: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie sumy 8 808,20 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 16. decembra 2022 č. k. 13Csp/86/2022-121, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8 808,20 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 6 824,08 eura od 18.03.2022 do zaplatenia do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 657, § 658 ods. 1, § 517 ods. 2, § 52, § 53, § 54 ods. 1, 2, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, 3, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. (účinného v rozhodnom období).

1.2. Kvalifikoval právny vzťah založený predmetnou zmluvou ako spotrebiteľský a aplikoval naň ustanovenia osobitných právnych noriem prijatých na ochranu spotrebiteľa (zákon o ochrane spotrebiteľa, Občiansky zákonník, zákon o spotrebiteľských úveroch) a Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Konštatoval, že z predložených dokladov bolo nesporné, že predmetný úver bol riadne a včas splácaný do 20.10.2018, od novembra 2018 do apríla 2019 nebol úver splácaný vôbec, následne boli splátky uhradené za obdobie od mája 2019 do apríla 2020, od mája 2020 do januára 2021 nebol úver splácaný a neskôr už žalovaný uhradil len sumy 141,25 eura dňa 20.02.2021 a dňa 20.03.2021 a sumu 109,98 eura dňa 20.04.2021.

1.3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX poskytol žalobca, ako veriteľ, žalovanému, ako dlžníkovi, úver. Podľa tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nespochybnil, uhradil iba jeho časť, a preto veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť úveru a vyzval žalovaného k zaplateniu celej nesplatennej časti úveru vo výške žalovanej sumy. Keďže žalovaný bol opakovane v omeškaní so splácaním dluhu viac než 3 splátok, žalobca ho na takéto omeškanie upozornil (bod 11), preto k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru dňom 19.04.2021 došlo v súlade so zákonom a žalovanému nasledujúcim dňom vznikla povinnosť uhradiť celý dlh z tohto úveru. Konštatoval, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu vykazuje všetky zákonné obligatórne náležitosti úverovej zmluvy stanovené právnymi predpismi.

1.4. K námietkam žalovaného týkajúcich sa neskúmania jeho bonity uviedol, že z listín, ktoré v konaní predložil žalobca, vyplynulo, že pred poskytnutím úveru skúmal bonitu žalovaného preverením registra klientskych informácií, registra bankových inštitúcií a skúmaním profilu jeho splácania. K tvrdeniam žalovaného, že zmluva o úvere neobsahuje údaje potrebné pre výpočet RPMN, resp. že zmluva

obsahuje nesprávnu výšku RPMN a nesprávnu výšku sumy, ktorú musel žalovaný zaplatiť žalobcovi, poukázal na obsah zmluvy, v ktorej je uvedený údaj o RPMN, pričom podrobnejšie zdôvodnenie jej výpočtu, prípadne predpokladov pre jej výpočet zákon, ako obligatórnu podmienku zmluvy o úvere nestanovuje (R 86/2021). Za nedôvodnú považoval námietku žalovaného voči výške úrokovej sadzby, ktorá bola v danom prípade stanovená fixne, keďže stanovenie indexu úrokovej sadzby alebo reflexnej úrokovej sadzby bolo potrebné iba v prípade premenlivej úrokovej sadzby, pre účely výpočtu jej zmeny.

1.5. Uzavrel, že úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou a bola v plnom rozsahu uzavretá platne. V čase, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a úver sa stal v plnom rozsahu splatným (dňom 19.07.2021), žalobca bonitu žalovaného skúmal dostatočným spôsobom. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka spotrebiteľovi vzniká voči veriteľovi povinnosť zaplatiť celú pohľadávku, teda nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorých sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. Zákon pritom otázku splatnosti zvyšku pohľadávky po strate výhody splátok osobitne nerieši. Preto aplikoval § 563 OZ a túto pohľadávku považoval za jednorazovo splatnú ako celok odo dňa nasledujúceho po žiadosti veriteľa, pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak. Z dôvodu, že žalovaný bol s platením peňažného dlhu v omeškaní, priznal žalobcovi i nárok na zaplatenie úroku z omeškania.

1.6. K žiadosti žalovaného o povolenie splácania dlhu, konštatoval, že ju nezdôvodnil, nepreukázal existenciu dôvodov pre povolenie splácania dlhu, a navrhol splátky nižšie, než boli pôvodne so žalobcom dohodnuté zmluvne, čo je v rozpore s konštantnou judikatúrou súdov SR, podľa ktorej môžu byť splátky povolené minimálne vo výške pôvodnej splátky úveru. Keďže žalovaný nepreukázal existenciu takých okolností, ktoré by zdôvodňovali povolenie splácania dlhu, dokonca sa o ich preukázanie ani nepokúsil, jeho žiadosti nevyhovel.

1.7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania. Uviedol, že o výške nároku na náhradu trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku.

2.1. Žalovaný podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že mu umožní uhrádzať neuhradené splátky istiny zročné ku dňu vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu v mesačných splátkach po 80 eur splatných k 25. dňu v mesiaci pod stratou výhody splátok v prípade omeškania s ktoroukoľvek mesačnou splátkou, a vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo vyššie uvedenej právnej veci. Uplatnil si náhradu trov konania. Dôvodil § 365 ods. 1 CSP písm. f), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a písm. h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2. Tvrdil že nesprávne skutkové zistenia, ktoré vyústili do nesprávneho právneho posúdenia, spočívajú tom, že konajúci súd nevyhodnotil zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov a mal preukázané platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Zákonodarca zdôrazňuje, že údaj o priemernej RPMN má vychádzať zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi, teda nie iba zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk. Zmluva o úvere zároveň obsahuje aj nesprávny údaj o priemernej RPMN vo výške 8,75 % p.a. Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2017, platné pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16.02.2018 do 15.05. 2018, uvádzajú, že podľa údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov pre ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške viac ako 6 500 eur priemernú RPMN vo výške 8,58 % p.a. Preto zmluva obsahuje nesprávny údaj o priemernej RPMN vo výške 8,75 %, čo má za následok absenciu údajov o priemernej RPMN.

2.3. Tvrdil, že ak poistenie nebolo podmienkou poskytnutia úveru a spotrebiteľ nemusel uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver, alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, poistné nemalo byť započítané do celkových nákladov spojených so zaplatením úveru. V takomto prípade potom celkovú čiastku spojenú so zaplatením úveru treba počítat ako súčin mesačnej splátky a počtu splátok, teda $119,28 \times 95 = 11\,331,16 + 117,94 = 11\,449,54$ eur. Ak žalobca pri výpočte RPMN vychádzal z celkovej čiastky spojenej so zaplatením úveru vo výške 12 531,14 eura, teda do výpočtu zahrnul aj poistné vo výške 9,60 eura, zmluva obsahuje nesprávny údaj o RPMN. Navyše údaj o RPMN by mal byť v rovnakej výške ako odplata, pričom v zmluve tieto údaje totožné nie sú.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa s napadnutým rozsudkom stotožňuje. Súd prvej inštancie vychádzal z riadne zisteného skutkového stavu, na základe ktorého vec posúdil správne a zákonne. K námietke žalovaného, podľa ktorej správny údaj o priemernej RPMN mal byť 8,58 %

p.a. podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. kalendárny štvrtrok 2017, uviedol, že údaj o priemernej RPMN vo výške 8,75 % stanovil správne, keďže súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi sú generálne určené pre veriteľov bez špecifického postavenia, a súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk sú špeciálne určené pre osobitnú skupinu veriteľov - banky a pobočky zahraničných bánk. Poukázal na viaceré súdne rozhodnutia. K námietke žalovaného ohľadom nesprávneho výpočtu RPMN a neuvedenia, resp. nesprávneho uvedenia obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere dodal, že do RPMN započítal aj poistné, ktoré bolo dobrovoľné, pričom v zmysle ZoSÚ dobrovoľné poistné, ktoré nemalo vplyv na výšku úrokovej sadzby, sa nezapočítava do RPMN, ale urobil tak z opatrnosti. Zároveň akcentoval, že najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 4. kalendárny štvrtrok v roku 2017, platná pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 16. februára 2018 do 15. mája 2018 podľa Ministerstva financií SR bola 17,50 % p.a.. V zmluve o úvere bola RPMN Banky 13,10 % p.a., t.j. takto stanovená výška RPMN nijakým spôsobom neprekročila najvyššiu prípustnú hodnotu odplaty. Čo sa týka matematického výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu SR R 86/2021 a na rozsudok Súdného dvora EÚ zo dňa 19.12.2019 vo veci C-290/19 (RN c/a Home Credit Slovakia a.s). Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal mu voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. a) zrušiť a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

6. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

8. Súdne konanie musí prebiehať podľa vopred stanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom prejednanja a rozhodnutia veci. Tieto predpoklady sú procesnými podmienkami konania. Pri absencii procesnej podmienky súd nemôže meritórne rozhodnúť. Medzi procesné podmienky patria aj vecné procesné podmienky, najmä existencia žaloby. Sporové konanie je ovládané dispozičným princípom, začína na základe žaloby, pričom žalobca môže svojim jednostranným úkonom prejavíť úmysel dosiahnuť zastavenie konania bez meritórneho rozhodnutia tým, že vezme žalobu celkom alebo čiastočne späť. Konajúci súd potom vo veci nemôže meritórne rozhodnúť, pokiaľ zároveň nerozhodne o späťvzati žaloby.

9. V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 24.11.2022 vzal žalobcu späť v časti o zaplatenie sumy 358,25 eura, dovodiac čiastočným plnením žalovaného dňa 19.08.2022. Súd prvej inštancie ponechal uvedený úkon žalobcu bez povšimnutia, a vo veci meritórne rozhodol bez ohľadu na čiastočné späťvzatie žaloby.

10. Odvolací súd posudzujúc prejednanú vec z hľadiska vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení dospel k záveru, že pre rozhodnutie súdu prvej inštancie dňa 16.12.2022 neboli splnené procesné podmienky, keďže žalobca vzal žalobu čiastočne späť pred vyhlásením rozsudku a súd prvej inštancie meritórne rozhodol bez ohľadu na čiastočné späťvzatie. Na splnenie procesných podmienok je súd povinný prihliadať kedykoľvek v priebehu konania. Túto povinnosť má aj odvolací súd, a to aj v prípade, že nedostatok procesnej podmienky nebol výslovne uplatnený ako odvolací dôvod (§ 380 ods. 2 CSP).

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom vec opätovne prejedná a rozhodne, pričom zároveň rozhodne aj o čiastočnom späťvzatí žaloby. V novom rozhodnutí o veci rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).